

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT574010051004670211 Luminor Bank AS, banko kodas 40100.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-09- Nr.

TEIKIMAS DĖL NUTARIMO PROJEKTO

Teikiame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 13 d. nutarimo Nr. 364 „Dėl Už antrinės teisinės pagalbos teikimą, koordinavimą ir mediaciją mokamo užmokesčio dydžių ir mokėjimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas).

Projektu numatomo teisinio reguliavimo tikslas – pakeisti už antrinės teisinės pagalbos teikimą ir mediaciją mokamo užmokesčio (toliau – užmokestis) bazinį dydį, pagal kurį apskaičiuojamas advokatams už antrinės teisinės pagalbos teikimą ir mediatoriams už mediaciją mokamas užmokestis, ir, atsižvelgiant į praktikoje kilusius Už antrinės teisinės pagalbos teikimą, koordinavimą ir mediaciją mokamo užmokesčio dydžių ir mokėjimo taisyklių (toliau – Taisyklės) taikymo klausimus, patikslinti Taisyklių nuostatas, susijusias su užmokesčio išmokėjimo procedūra.

I. Sprendžiama problema	<p>1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 13 d. nutarimo Nr. 364 (toliau – nutarimas) 2.1 papunktyje numatytas 16 Eur užmokesčio bazinis dydis, pagal kurį apskaičiuojamas advokatams ir mediatoriams mokamas užmokestis. Nutarimo 2.2 papunktyje numatyta, kad Teisingumo ministerija kiekvienais metais iki rugsėjo 1 d., <i>atsižvelgdama į praėjusių metų vidutinę metinę infliaciją (skaičiuojant nacionalinį vartotojų kainų indeksą) ir kitų vidutinio darbo užmokesčio viešajame sektoriuje dydžiui ir kitimui poveikį turinčių veiksnių įtaką</i>, peržiūri užmokesčio bazinį dydį ir pateikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei siūlymus dėl jo pakeitimo.</p> <p>2019 m. vidutinė metinė infliacija Lietuvoje sudarė 2,2 proc., t. y. buvo mažesnė nei 2018 m. (2,5 proc.).¹ Darbo užmokesčio viešajame sektoriuje mediana 2019 m. lyginant su 2018 m. padidėjo 20 proc. nuo 684 Eur iki 822 Eur². Be to, didėjo ir minimali mėnesinė alga³. Atsižvelgiant į tai, yra poreikis didinti užmokesčio bazinį dydį.</p> <p>2. Taisyklėse nenumatyti terminai, per kuriuos advokatas ar mediatorius turi patikslinti duomenis, nurodytus antrinės teisinės pagalbos teikimo ataskaitose ar prašymuose išmokėti užmokestį. Toks terminas reikalingas siekiant tinkamai</p>
-------------------------	---

¹ <https://www.lb.lt/lt/apzvalgos-ir-leidiniai/category.38/series.204#group-2>

² 2016- 2019 m. viešojo sektoriaus ataskaita (<https://vrm.lrv.lt/lt/teisine-informacija/tyrimai-ir-analizes>)

³ Nuo 2018 m. sausio 1 d. – 400 Eur, nuo 2019 m. sausio 1 d. – 555 Eur, nuo 2020 m. sausio 1 d. – 607 Eur.

	<p>organizuoti apmokėjimo už suteiktą antrinę teisinę pagalbą ar vykdytą mediaciją procedūras.</p> <p>3. Taisyklių nuostatos dėl dalinio apmokėjimo už suteiktą antrinę teisinę pagalbą ilgai besitęsiančiose bylose ir apmokėjimo už suteiktą antrinę teisinę pagalbą, kai ją teikė keli advokatai, kelia praktinio taikymo neaiškumų.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Siūloma numatyti, kad:</p> <p>1) užmokesčio bazinis dydis, pagal kurį apskaičiuojamas advokatams už antrinės teisinės pagalbos teikimą ir mediatoriams už mediaciją mokamas užmokestis, yra 18 Eur;</p> <p>2) advokatas ar mediatorius pateikti papildomą informaciją ar dokumentus arba ištaisyti ataskaitos trūkumus turi per 10 darbo dienų nuo Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos (toliau – Tarnyba) prašymo gavimo arba nuo advokato ar mediatoriaus prašymo išmokėti užmokestį (ataskaitos) grąžinimo, išskyrus atvejus, kai yra svarbių (objektyvių ir nuo asmens valios nepriklausančių) priežasčių, dėl kurių jis praleido šį terminą, ir pridėti tai patvirtinantys įrodymai;</p> <p>3) kai antrinės teisinės pagalbos teikimo laikas viršija Taisyklėse nustatytą bylos stadijai (procesiniam veiksmui) skirtą laiką ir bylos stadija (procesinis veiksmas) trunka daugiau kaip 2 mėnesius, advokatui, kuris prireikus teikia antrinę teisinę pagalbą, jo prašymu periodiškai išmokama užmokesčio dalis už antrinės teisinės pagalbos teikimo laiką toje bylos stadijoje (procesiniame veiksmė);</p> <p>4) jeigu bylos stadijoje (procesiniame veiksmė) tam pačiam asmeniui antrinę teisinę pagalbą teikia ne vienas advokatas, Taisyklėse nustatytą užmokestį kiekvienam advokatui išmoka Tarnyba, įvertinusi advokatų pateiktą informaciją ir dokumentus, patvirtinančius antrinės teisinės pagalbos suteikimą. Taisyklėse nustatytas užmokestis išmokamas proporcingai advokatų skirtam faktiniam laikui teikiant antrinę teisinę pagalbą pagal Taisyklių 9, 11, 11¹, 14–20, 24, 25, 27, 27¹, 28 punktuose bylos stadijai (procesiniam veiksmui) nustatytus dydžius. Jeigu bendras faktinis antrinės teisinės advokatų pagalbos teikimo laikas viršija Taisyklių nurodytuose punktuose nustatytus faktinio antrinės teisinės pagalbos teikimo laiko bylos stadijai (procesiniam veiksmui) dydžius, pagal Taisyklių nuostatas skirtinas užmokesčio dydis padalijamas advokatams proporcingai jų sugaištam faktiniam laikui toje bylos stadijoje (procesiniame veiksmė).</p>
III. Priemonių kaštai	<p>Tiksliai apskaičiuoti Projekto įgyvendinimui galimai reikalingų valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimo funkcijai skirtų asignavimų pokytį nėra galimybės, tačiau Tarnybos duomenimis, 2 Eur padidinus užmokesčio bazinį dydį, lėšų poreikis advokatų užmokesčiui išmokėti padidėtų apie 500 tūkst. Eur per metus, o mediatorių užmokesčiui išmokėti – apie 50 tūkst. Eur per metus. Projektas bus įgyvendinamas iš Teisingumo ministerijai, kaip asignavimų valdytojai, patvirtintų biudžeto lėšų.</p> <p>2020 m. liepos 15 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo pakeitimai, kuriais, be kita ko, siekiama gerinti valstybės garantuojamos teisinės pagalbos sistemos efektyvumą, siaurinant teisinės pagalbos apimtį ir užtikrinant teisinės paslaugas asmenims, kuriems tokia pagalba yra būtiniausia, bei leidžiant sutaupyti ir racionaliai naudoti valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimo funkcijai skiriamą finansavimą. Be to, yra parengtos teisėkūros iniciatyvos⁴, kuriomis siekiama efektyvesnio ikiteisminių ir teisminių procesų organizavimo, sumažinant</p>

⁴ Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 133, 168, 214 ir 225 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (TAIS Nr. 20-6668(2)).

	griežčiausios kardomosios priemonės – suėmimo skyrimo atvejų skaičių, taip pat atsisakant perteklinės nutarimų dėl atsisakymo pradėti ikiteisminį tyrimą ar ikiteisminio tyrimo nutraukimo apskundimo tvarkos (atitinkamai tai sumažintų poreikį antrinės teisinės pagalbos teikimui). Taip pat pastebėtina, kad 2020 m. pabaigoje kreditorinis įsiskolinimas advokatams ar mediatoriams nenumatomas.
IV. Nauda visuomenei	Didesnis užmokestis pritrauktų daugiau antrinę teisinę pagalbą norinčių teikti advokatų, kas sudarytų galimybę efektyviau paskirstyti darbo krūvį ir užtikrinti greitesnę teisinės pagalbos suteikimą.

Projektu iš esmės nėra keičiamas esamas teisinis reguliavimas, todėl numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 6 d. nutarimu Nr. 276, 4 punktu, neatliekamas.

Projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus, kadangi nepatenka į minėtų taisyklių reguliavimo sritį.

Projektas atitinka Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82.

Priėmus Projektą kitų Vyriausybės nutarimų priimti ar keisti nereikės.

Projekte nepateikiama naujų sąvokų ir jas įvardijančių terminų, todėl jis nevertintas Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Projektas buvo pateiktas derinti Finansų ministerijai, Lietuvos advokatūrai ir Tarnybai. Tarnyba pastabų neturėjo. Finansų ministerija per nustatytą derinimo terminą pastabų nepateikė. Lietuvos advokatūros pastabos, į kurias neatsižvelgta, įvertintos derinimo pažymoje. Pažymėtina, kad Lietuvos advokatūros pastabos iš esmės yra susijusios su praktiniu Taisyklių nuostatų taikymu, kuriam išspręsti nėra reikalingi teisinio reguliavimo pakeitimai. Artimiausiu metu planuojamas Tarnybos, Lietuvos advokatūros ir Teisingumo ministerijos susitikimas praktikoje kilusiems Taisyklių taikymo neaiškumams aptarti.

Projektas taip pat buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemyje. Atskirų konsultacijų su visuomene nebuvo.

Projektą parengė Teisingumo ministerijos Teisinės apsaugos grupės (vadovė Natalija Žilinskienė, tel. 2662934, vyresnioji patarėja Neringa Keršienė, tel. 2662876) patarėja Vaida Rudėnaitė (tel. 2662994, el. p. v.rudenaite@tm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 13 d. nutarimo Nr. 364 „Dėl Už antrinės teisinės pagalbos teikimą, koordinavimą ir mediaciją mokamo užmokesčio dydžių ir mokėjimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas ir jo lyginamasis variantas, 6 lapai.

2. Derinimo pažyma, 2 lapai.

3. Suinteresuotų institucijų raštai, 7 lapai.

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius

Vaida Rudėnaitė, (8 5) 266 2994, el. p. v.rudenaite@tm.lt